

К. Є. Двойних,

к. е. н., докторант, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ В УМОВАХ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ

K. Dvoynykh,

PhD (Economics), Doctoral candidate, Odessa national university

THE INVESTMENTS EFFICIENCY IN NEW ECONOMY CONDITIONS

Забезпечення ефективності інвестицій невід'ємно пов'язане із усвідомленням світової економіки в контексті нового економічного порядку (нової економіки). Нова економіка — це радикальна зміна усталених для індустріального суспільства напрямів інвестицій. Вони домінують у сферах послуг та технологіях, одночасно зменшується фінансування матеріальних активів. Переважним стає інвестування технологій, що забезпечать доступ людству до практично необмежених ресурсів.

Необмеженість ресурсів фактично означає відсутність пропорцій при економічному розподілі (включаючи будь-які аспекти їх дотримання та порушення). Все це вимагає принципово нового погляду на ефективність інвестування та моделювання інвестиційної активності. В цьому контексті формуються "закриваючі" технології моделювання, які мають усунути низку усталених проблем інвестиційних ризиків, зокрема багатофакторність дійсності та швидкість прояву латентних чинників. У рамках розробки "закриваючих" технологій автором була запропонована економічна модель суперетносу (етнокультурного простору) як основа прогнозування ефективності інвестицій в умовах нової економіки. Ця модель дозволила під іншим кутом усвідомити феномен інвестицій в умовах нової економіки, що сприятиме підвищенню стратегічної ефективності капіталовкладень.

The investment effectiveness providing inseparably linked with world economy perception in newly economical order context (Neo-economics). Neo-economics is a result of usual for industrial society investment directions radical changes. For Neo-economics is typically: investment direction dominance into technologies and service sphere simultaneously with fixed assets financing decreasing. The investment policy priority is the technologies able to provide the humanity access to de-facto unlimited resources.

The resources limitlessness means the proportion absence at the economical distribution process (including any aspects of their compliance and infringement). This requires the fundamentally new prism (point of view) concerning investment efficiency and activity simulation. In such context the economical simulation "closing" technologies are being worked out. Their goal is to eliminate a lot of habitual investment risks problems, in particular, multi-causality of reality, speed of latent factors appearing ect. In the process of economical simulation "closing" technologies working out the super-ethnos' economical model as in Neo-economics conditions investment effective forecast tool (basis) was proposed by author. This model has allowed to realize investment phenomenon in Neo-economics conditions in another way. Consequently, it has to promote for future investments effectiveness in World economy.

Ключові слова: нова економіка, інвестиції, моделювання світової економіки, суперетнос, "закриваючі" технології, етнічні процеси.

Key words: neo-economics, investment, World Economy simulation, super-ethnos, "closing" technologies, ethnical processes.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Сприйняття інвестицій в контексті логіки індустріального суспільства створює системну основу неефективності їх використання у перспективі. Нова економіка означає радикальну зміну усталених для індустріального суспільства напрямів та пропорцій використання

фінансових ресурсів. Тобто домінуюче спрямування інвестицій до сфери послуг та технологій із одночасним зменшенням фінансування матеріальних активів. Головною метою інвестицій у новій економіці є розвиток технологій, що забезпечать доступ людству до необмежених ресурсів Всесвіту.

Хоча в новій економіці структура інвестицій об'єктивно змінюється, тим не менш, їх психологічне сприйняття на колективному рівні (етносів, народів, локальних цивілізацій) залишається в рамках ринкових відносин індустріального суспільства. Це протиріччя є також об'єктивною економічною даністю [1; 2; 3]. Однак саме в цих умовах необхідно здійснювати ефективне моделювання інвестиційних процесів. Для цього потрібно переосмислити інформаційно-енергетичний зміст інвестицій в умовах нової економіки. Метою такого переосмислення інвестицій є позбавлення тиску з боку "психологічної спадщини" економіки індустріального суспільства (стереотипів сприйняття інвестицій), а також створення технологій "закриваючого" економічного моделювання інвестиційних процесів. Ці технології мають нівелювати потребу економічної науки у таких принципово неподоланих аспектах як багатofакторність та швидкість прояву латентних чинників. В основі "закриваючих" технологій закладена економічна модель суперетносності (етнокультурного простору), використання якої дозволить чітко з'ясувати: коли в умовах нової економіки фінансові ресурси стають інвестиціями, а коли — семантичною умовністю. Це надасть можливість запропонувати ефективні технології моделювання та прогнозування інвестиційних процесів у світовій економіці.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

До проблематики переосмислення інвестицій та фінансів з нової інформаційно-енергетичної позиції, так чи інакше, відносяться праці з методології трансдисциплінарності. Розглядаючи економічну активність людства як невід'ємну частину Всесвіту, дослідники намагалися з'ясувати та оцінити, насамперед, інформаційно-енергетичну функцію інвестицій і фінансів напередодні радикальних змін в філософії світової економіки. Технологічний доступ до необмежених ресурсів (навіть гіпотетичний) вже давно вимагає радикального переосмислення інвестицій як феномену. Певною мірою пошук нової інформаційної складової інвестицій як основи переходу до нової економіки можна простежити в роботах О.О. Богданова, Л. Заде, Е. Ласло, С. Курдюмова, Б. Нікулеску, В.І. Вернадського [4], М.М. Моїсеєва, І. Прігожина, та інших вчених. Сучасним узагальненням цього є роботи дослідників Вищої школи економіки ім. Г.В. Плеханова, зокрема М.С. Мокія, де усвідомлення потреби в переосмисленні інвестицій у новій економіці трансформувалося в припущення щодо існування інформотипу територій [5]. Однак чіткого формулювання, коли саме в умовах нової економіки фінансові ресурси стають інвестиціями, здійснено та і не було.

Таким чином, метою цієї статті є усвідомлення критеріїв перетворення фінансових ресурсів в ефективні інвестиції в умовах нової економіки.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Модель взаємодії суперетносності дозволяє зовсім під іншим кутом розглянути роль інвестицій та грошей у міжнародній економіці. Фінансові ресурси являтимуться відображенням певного рівня енергетичного потенціалу етнічної системи, якщо він існує в дійсності, і в значній мірі — економічним маревом у разі його відсутності. Безпосереднього впливу на значення енергетичної щільності суперетносності фінансові ресурси не матимуть, оскільки етнічна енергія являє собою феномен суто природного походження [6]. Отже, енергетичний обмін між суперетносностями відбувається незалежно від

обсягів інвестицій, вкладених однією економікою до іншої. Фінанси відображують енергію економічного середовища, де має місце їх обіг, тобто сукупну енергію людей, які здатні та готові працювати. Відповідно, валюта суперетносів, яка не має ускладнень із конвертацією, є відображенням енергії інших суперетносів, що готова спрямуватися до емітентів цих грошових знаків.

У цій площині виникає системна помилка стосовно економічних висновків при порівнянні бюджетів різних держав або статей витрат на певні цілі. Фінансові ресурси становитимуться справжніми інвестиціями лише тоді, коли вони відображатимуть об'єктивну додаткову енергію, яка разом із грошима може реально надійти за певних обставин з іншого суперетносності. Отже, принциповою помилкою економічних прогнозів та розрахунків є ототожнення фінансово-грошових ресурсів із дійсними енергетичними потоками. Але це зовсім не так, оскільки самі по собі гроші не несимуть ніякої енергії. Гроші являють собою лише можливий канал її (енергії) руху. У разі ж, якщо такої енергії просто немає, то і гроші фактично будуть витрачені без соціально-господарської користі. Інакше кажучи, основна проблема полягає не стільки у відсутності інвестицій як таких, скільки у можливості та спроможності їх реалізувати, для чого, у свою чергу, потрібна звичайна енергія. Так, гроші, які надходять до євразійського етнокультурного простору із західних суперетносів, не приносять із собою додаткової енергії, а лише, навпаки, як своєрідний енергетичний міст забирають вже наявну енергію через своє обслуговування в економіці суперетносності-отримувача.

Особливо це буде відчутним, коли представники більш енергетично потужних суперетносів беруть участь в "чужих" економічних проектах, що обумовлено проявом принципу економічної інверсії. Саме внаслідок цієї причини інвестиції становляться неефективними. Адже гроші являють собою лише умови та можливі варіанти циркуляції енергії. Додатково до наявності цих умов така енергія має об'єктивно існувати, звідкись надходячи. Тільки тоді у грошах з'являється певний господарський сенс. І навпаки кошти моментально перетворюватимуться у канал відтоку енергії, починаючи обслуговувати схему реалізації другого начала термодинаміки.

Гроші є еквівалентом праці як вже виконаної роботи, їх (гроші) дійсно можна обміняти на вже виконану ким-то роботу і навіть сьогодні придбати виконання такої роботи в майбутньому. Але самі по собі гроші — це ні в якому разі не гарантія виконання такої роботи в майбутньому. Адже "проект" (лат.) — "кинутий вперед". Тому реальною гарантією виконання роботи можуть стати тільки об'єктивно існуючі потоки енергії. А така енергія сконцентрована саме в етнічних колективах, а не в грошах чи матеріально-технічних цінностях [7].

А. Сміт відзначав, що багатство народів (можливо, він не мав на увазі етноси в сьогоdnішньому розумінні їх феномена) полягає саме у праці людей, які до цих народів належать. До цього стає необхідним лише зауважити, що для здійснення цієї праці необхідна звичайна енергія, право на отримання з природи та використання якої належить саме етнічним системам [8]. Саме тому для успішного інвестування такі потоки енергії необхідно формувати. А вже тоді виявляться корисними і гроші різноманітних емітентів як інвестиції. Адже без етнічної енергії гроші являють собою виключно елемент неживої техносфери. При всьому цьому слід чітко усвідомлювати, що:

1. У процесі міжнародної економічної інтеграції реально інтегруються між собою не народи, нації чи етноси (що є нонсенсом), а саме техносфери, включаючи інтелектуальні надбання. При цьому етноси стають ділянками світового економічного простору з різними рівнями енергетичного потенціалу, а, отже, джерелами підтримки техносфер.

2. Інтеграційну функцію також виконуватимуть економічні знання, що генеруються та всіляко підтримуються певними суперетносами при їх розповсюдженні та засвоєнні в інших суперетносах. Відповідно, поширення таких знань має приводити до того, що етнічні колективи з більш енергетично напружених суперетносів братимуть участь в економічних проектах, ініційованих суперетносами, що такі знання генерували. Тобто до прояву інверсії з усіма відповідними наслідками [9].

Таким чином, цілковито стає можливим стверджувати, що фінансові ресурси, які надходять до одного етнокультурного простору з іншого у вигляді інвестицій, не приводять до змін енергетичних щільностей суперетносів. До реальних змін значень енергетичних параметрів етнокультурної системи можуть приводити лише ті фінансові ресурси, що об'єктивно трансформуються в інфраструктуру. Отже, банківська система як така сама по собі ніяким чином не змінюватиме характеристик потоків енергії, а відповідно, не впливатиме на економічну динаміку та розвиток. Це є свідченням того, що показники роботи банків досить часто не відображують реальних процесів та тенденцій в господарській системі [9]. І це яскравий приклад описаних економічних проектів, енергетична щільність яких є суттєво меншою за щільність середовища, що утворюватиме між ними значну прірву саме в енергетичному сенсі. Адже усталена економічна система — це стійкі енергетичні потоки, реально вплинути на які може лише зміна у співвідношенні енергетичних щільностей в різних точках господарського простору. А це вже буде "під силу" лише реально виниклій новій інфраструктурі (техносфері), а не грошам, що обертаються у фінансових потоках банківських мереж.

Фінансові ресурси, що не трансформовані до реальної інфраструктури господарювання, надходячи до певної економічної системи, не можуть у принципі змінити характер економіки, що первинно заданий потоками енергії та в подальшому визначається проявом законів термодинаміки. Саме тому, як правило, кредити західних держав та банківських установ, надані на так звані "структурні перетворення", що не передбачають безпосереднього створення реальної діючої господарської інфраструктури, ніяким чином не можуть вплинути на дійсні економічні реформи [10]. Адже вони не змінюють самих умов для енергетичного обміну. Так, наприклад, якщо взаємні розрахунки між будь-якими країнами євразійського суперетносу відбуватимуться в грошових одиницях будь-якої з країн цього простору (російські рублі, українські гривні, білоруські карбованці, молдовські леї, киргизькі соми чи навіть придністровські рублі), то економічні системи цих держав в енергетичному сенсі не будуть розділеними де-факто, звичайно, з усіма відповідними наслідками для розвитку кожної з систем господарювання. А у разі, якщо такі міждержавні розрахунки всередині одного етнокультурного простору відбуватимуться з використанням валют інших суперетносів (долари, євро, фунти стерлінгів тощо), то на практиці це неодмінно буде означати енергетичну розрядку частини потенціалу цього супе-

ретносу до господарських систем відповідних "чужих" етнокультурних просторів. У разі штучного порушення суперетнічної єдності відбувається таке: через дію економічних механізмів при взаємодії між собою етноси з певного суперетносу вимушено прибігають до застосування засобів розрахунків, що належать до інших етнокультурних просторів.

Отже, це примушує етноси, економічно диференційовані всередині свого суперетносу, економічно інтегруватися із фрагментами зовсім іншого етнокультурного простору. А вже у такому разі починає у повній мірі діяти другий закон термодинаміки. Штучне руйнування природної "спайки" елементів одного суперетносу (групи подібних етносів) неодмінно буде призводити до втрати того економічного системного ефекту, що є характерним для спільної економічної діяльності групи етносів всередині етнокультурного простору [9]. Це досягається як через розподіл праці, так і за рахунок конкуренції в межах суперетносу, яка не тільки приносить користь переможцю, але при цьому не завдає шкоди іншим етносам.

Сам механізм підтримки утворених між суперетносами потоків енергії проявляється в роботі людей із більш енергетично напруженого суперетносу (з більшим енергетичним потенціалом), спрямованій на розширення та підтримку техносфери іншого суперетносу за його (більш "дорогі") гроші із подальшою покупкою на ці гроші товарів (теж більш "дорогих"), що також є частиною відповідного етнокультурного простору. При цьому відбувається звичайна переплата у вимірі реальної праці з боку представників більш енергетично напруженого суперетносу.

Отже, як тільки всередині, зокрема євразійського етнокультурного простору починаються повноцінні взаємні розрахунки чи оплата певних видів товарів та послуг за світовими розцінками, то тим самим одночасно включається до дії механізм інтеграції з іншим суперетносом, що природно обумовлює виникнення потоків енергії у чітко визначених напрямках.

З моменту появи грошей як еквівалента праці (паперових, а потім й електронних) війна між суперетносами поступово пересунулась до економічної площини — знищення одне одного взяло на озброєння господарсько-економічні методи. Паперові гроші перетворилися на зброю, а системи банків та біржових торгів (не пов'язаних безпосередньо із виконанням реальної роботи) стали справжніми полями битв та конфліктних зіткнень. Вже згадувалося, що енергія, яка надходить до суперетносу, може мати як конструктивний, так і руйнівний характер. У разі безпосереднього воєнного зіткнення суперетносів між собою перемога буде, скоріше, за більш "молодим" — у нього є вища за суперника енергетична напруженість. Він цілком здатен знищити противника.

Однак у разі ведення тактики "мирної", тобто економічної війни між етнокультурними просторами, у виграшному становищі, як правило, опиняться більш виковий суперетнос при правильному використанні законів термодинаміки. У такому випадку більш актуальним виявляється фактор меншого значення енергетичної щільності. Саме тут проявляється важливість того факту, хто з етнічних колективів є розробником певного економічного проекту, а хто в ньому лише бере участь як сторона, тимчасово залучена для виконання певної роботи. "Мирна економічна війна" (а міжнародна економіка давно описана як безкомпромісна війна, де "горе

переможеним") є своєрідним "проектом" щодо організації схеми міжсуперетнічних контактів, запропонованим з боку більш вікових суперетносів (енергетично розряджених, але з розвиненою техносферою) більш "молодим" в історичному сенсі етнокультурним просторам. При такому ході розвитку подій більш вікові суперетноси неодмінно виграватимуть, оскільки енергія більш напружених суперетносів трансформуватиметься у реальну працю для підтримки техносфери в тих просторах, де власної енергії для цього стає просто недостатньо. А для енергетично більш потужних, "молодих" суперетносів більш ефективним в плані протистояння виявляється зовсім інший підхід: відкритий бій чи конфлікт, нехай навіть не війна, але пряма конкуренція, а не віртуальна економіка, без всіляких систем грошових спекуляцій та стягнення ренти різноманітних форматів. У цьому контексті мається на увазі конкуренція у сфері високотехнологічних розробок, коли найбільш конкурентоспроможними на світових ринках виявляються досягнення, що були створені в замкненій економічній системі (етнічно більш однорідної всередині певного суперетносу) при відсутності впливів механізмів, правил та принципів світового ринку [9; 10]. Насамперед, яскравими прикладами є досягнення радянської військової техніки. Це ж саме стосується і спортсменів, музикантів, артистів, акторів кіно і театру, інженерів, науковців, а також системи освіти та підготовки кадрів в цілому. На перший погляд, з точки зору ринкової концепції це може виглядати як певний парадокс. Фактично саме планова адміністративна економіка створює все те, що за єдиною шкалою ринкової оцінки виявляється кращим за те, що створюється в "нормальних" ринкових конкурентних умовах.

Однак саме тут стає очевидним, що реальна цінність для економіки — саме етнічні характеристики у вигляді відповідних даних, закладених в проекти. Адже все це створювалось, виходячи не із інтересів подальшого продажу на світовому ринку, а відповідно до потреб власного етнічного вектора, зокрема необхідності захистити створене. Тобто за первинним призначенням всі ці розробки не були товаром і як такий оцінці не підлягали. Це пізніше зробить за єдиними "об'єктивними" критеріями світовий ринок. Це — ще одне свідчення того, що етнос як системна цільність являє собою енергію і саме етнічна енергія (а не будь-яка інша) лежить в основі економіки, а також, що розряджені етнічні поля самі по собі, без зовнішнього залучення енергії, не спроможні створювати конкурентоспроможну продукцію, життєздатну на світовому ринку. Отже, цінність світовим ринком те, що первинно є етнічним по суті, хоча саме цей світовий ринок такі етнічні особливості в подальшому і нівелюватиме. В описаній схемі можна побачити прояв всіх основних діалектичних законів, що може також свідчити про справедливість запропонованої концепції, а саме:

1. Єдність та боротьба протилежностей — взаємодія ринкових відносин з етнічними полями.
2. Перехід кількісних змін у якісні — взаємодія етносів як системних цільностей, що утворює економічне поле як нову якість.
3. "Заперечення заперечення" — ситуації, коли на місці попередньо розряджених ринковими відносинами етнічних полів у випадку надходження енергії утворюється новий суперетнос.

Повертаючись до ролі грошей, необхідно відзначити, що саме гроші створили всі передумови для веден-

ня енергетичної війни між суперетносами. Якщо раніше це відбувалося у прямому контакті в суто фізичному сенсі, то з появою грошей це почало відбуватися шляхом своєрідного економічного "вампіризму", тобто відкачування етнічної енергії за допомогою економічних механізмів, уникаючи при цьому безпосереднього зіткнення із джерелом такої енергії. Коли у світі в переважній мірі був поширений обмін товарами та золотом (реальним результатом праці і природно обумовленим її еквівалентом), то війна між суперетносами практично не могла перейти до виключно економічної площини. Вона повинна була ставати реальною і, крім знищення противника, мати на меті захоплення його реальних цінностей. Майно поверженого чи знищеного ворога (не плутати із виконаною в історичному часі роботою, тобто фактично культурою, якою суперетнос, поки він існує, поступитися ніяк не зможе, тоді як "чужим" культурні надбання не потрібні в принципі) та його матеріальні цінності були бажаною здобиччю для переможця. Зокрема золоті витвори культури майя та інків завжди можна було переплавити, що іспанські конкістадори успішно практикували. Але в сьогоденні економічному світі паперові (а тим більш електронні) гроші знищеного ворога об'єктивно нікому вже не будуть потрібними. Вони мали певну цінність саме за часів його існування як системної цільності. Отже, з матеріалістичної точки зору, економічна війна є більш жорсткою та безглуздою (безцільною), але при цьому проявляється той факт, що між суперетносами неодмінно має місце взаємне знищення, тоді як захоплення цінностей вже є вторинним.

Протистояння між суперетносами має характер війни на знищення тому, що являє собою боротьбу за енергію, яка перетікає в економічному просторі і є суттю етнічних процесів як таких. Неможливим виглядає втрачати енергію, не змінюючи при цьому своїх природних ознак. Стосовно етносу, це означає його боротьбу за збереження себе як системної цільності із певною схемою споживання природної енергії. Для більш вікових суперетносів — це війна за зовнішню енергію, якої їм вже вкрай не вистачає для підтримки своєї техносфери, а для енергетично більш напружених — боротьба за збереження власного енергетичного потенціалу, яким намагаються скористатися "чужі". У будь-якому випадку, причиною таких безкомпромісних війн між суперетносами є потоки природної енергії, які являють собою прояв природних процесів енергетичного обміну та кругообігу, а також наявність між кожною парою ділянок світового господарського простору певної різниці енергетичних потенціалів. Переможцю в такій боротьбі важливим є контроль саме за енергією, а не майно інших етнічних колективів. Отже, набуття знищувального характеру такими процесами економічної взаємодії уявляється практично невідворотним. Якщо при цьому згадати про модельне зображення світового економічного простору у вигляді направленої графу, де стрілками позначено потоки енергії між суперетносами, то слід визнати, що подібне моделювання фінансових потоків у світовій системі господарювання матиме прагнення до альтернативного вигляду. Тобто напрямки фінансових потоків на значній кількості ділянок змінюватимуться на протилежні.

Економіка являє собою системний ефект від взаємодії етнічної енергії із створюваною нею техносферою. Сьогодні світова економіка є системою, що вирішує таке завдання: спрямування етнічної енергії більш енергетич-

но напружених суперетносів не на руйнування техносфер більш вікових етнокультурних просторів (як це було в історії раніше, коли не існувало світової економіки та проблем глобалізації), а на розрядку в такі техносфери виключно із конструктивними в соціально-господарському сенсі наслідками. Вікові суперетнічні простори, які при безпосередньому контакті вже давно зійшли б з історичної сцени, через таке явище, як світова економіка, отримують своєрідний "тимчасовий перепочинок", що полягає у можливості продовжити власне існування (зберегти інтенсивність споживання енергії) за рахунок корекції напрямів інших етнічних потоків. Звичайно, що в цьому важливу роль відіграє їх розвинена техносфера, яка обумовлює певні значення енергетичної щільності в локальних географічних нішах, тим самим коригуючи напрями енергетичних потоків і, відповідно, визначаючи траєкторії економічного розвитку окремих країн. Світова економіка — це динамічна система енергетичних щільностей в локальних ландшафтних нішах, що визначає напрями та інтенсивність потоків енергії у просторі світової системи господарювання.

Фактично, світова економіка являє собою змінне у часі під впливом етнічних процесів енергетичне поле. Вся відзначена економістами різних часів циклічність в економічних процесах цілком може бути емпірично зафіксованим підтвердженням цього [8]. Яскравим прикладом ролі грошей, за якими стоїть певний енергетичний потенціал, є відомий план Маршалла, що полягав у відбудові повоєнної Європи. Оскільки за тих часів процес формування США як окремого суперетносу тільки розпочинався, то за відповідними фінансовими вливаннями стояла реальна енергія праці людей з одного суперетносу — західноєвропейського. Отже, мало місце не вилучення енергії із цієї системної щільності, а оптимальний перерозподіл реальної конструктивної праці. Саме внаслідок такого енергетичного підґрунтя, ці гроші цілком можна визначити як інвестиції в класичному розумінні.

ВИСНОВОК

В умовах нової економіки фінансові ресурси:

— є відображенням певної енергії (етнічної), що об'єктивно існує, та семантичною умовністю у разі її відсутності;

— не мають безпосереднього впливу на енергетичну щільність суперетносу, адже етнічна енергія є суто природним феноменом;

— відображують потенціал того економічного середовища, де має місце їх обіг, тобто, сукупну енергію людей, які здатні та готові працювати;

— стають інвестиціями лише тоді, коли відображають реальну додаткову енергію, що разом з грошима може надійти з іншого суперетносу;

— при контакті суперетносів є лише мостами вилучення енергії;

Виходячи з цього можна стверджувати:

— енергетичний обмін між суперетносами відбувається незалежно від обсягів інвестицій;

— валюта суперетносів, що вільно конвертується, відображає енергію інших суперетносів, яка готова спрямуватися до емітентів цих грошових знаків;

— принциповою помилкою є ототожнення фінансових ресурсів із потоками енергії;

— ефективність (чи небезпека) інвестиційної політики залежить від суперетнічної приналежності кредитора та позичальника;

— всередині суперетносу кредити є достатньо безпечними, тоді як в інших випадках запозичення мають скоріше бути добре обґрунтованими винятками, ніж правилом.

Література:

1. Богоявленская Д.Б. Психология творческих способностей / Богоявленская Д.Б. — М.: Академия, 2001. — 320 с.
2. Меняйлов А.А. Психоанализ великой борьбы / Меняйлов А.А. — М.: Крафт +, 2004. — 576 с.
3. Смирнов И.В. Психоэкология: монография / Смирнов И.В. — М.: Холодильное дело, 2003. — 336 с.
4. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста / Вернадский В.И. — М.: Наука, 1988. — 519 с.
5. Мокий М.С. Трансдисциплинарная методология в экономических исследованиях: автореф. дисс. на соискание уч. степени д-ра эконом. наук: спец. 08.00.01 "Экономическая теория" / М.С. Мокий; ГОУ ВПО "Российская экономическая академия им. Г.В. Плеханова". — М., 2010. — 50 с.
6. Двойных К.Е. Парадигма экономического вampirизма: этническая основа экономики: монография / Двойных К.Е. — Одесса: Юридическая литература, 2007. — 448 с.
7. Гумилев Л.Н. Этногенез и биосфера Земли / Гумилев Л.Н. — СПб.: Азбука-классика, 2002. — 608 с.
8. Ядгаров Я.С. История экономических учений: уч. для вузов. — 4-е изд., перераб. и доп. / Ядгаров Я.С. — М.: Инфра-М, 2009. — 480 с.
9. Панарин А.С. Испытание глобализмом / Панарин А.С. — М.: ЭКСМО-Пресс, 2002. — 416 с.
10. Паршев А.П. Почему Россия не Америка / Паршев А.П. — М.: Изд-во "Крымский мост-9Д", 2000. — 414 с.

References:

1. Bogoyavlenskaya, D.B. (2001), *Psihologiya tvorcheskih sposobnostei* [The creative abilities psychology], Akademia, Moscow, Russia.
2. Menyailov, A.A. (2004), *Psichoanaliz velikoy borby* [The Great battle psychoanalysis], Kraft+, Moscow, Russia.
3. Smirnov, I.V. (2003), *Psichoekologiya* [The psychoecology], Kholodilnoe delo, Moscow, Russia.
4. Vernadskiy, V.I. (1988), *Filosofskie mysl naturalista* [The naturalist's philosophical thoughts], Nauka, Moscow, Russia.
5. Moki, M.S. (2010), "The trans-discipline methodology for economical research", Doct Thesis, Economical Theory, National Research University "Higher School of Economics", Moscow, Russia.
6. Dvoynikh, K.E. (2007), *Paradigma ekonomicheskogo vampirizma* [The paradigm of economical vampirism], Law literature, Odessa, Ukraine.
7. Gumilev, L.N. (2002), *Etnogenes I Biosfera Zemli* [Ethnogenes and biosphere of the Earth], Azbuka-klassika, S.-Petersburg, Russia.
8. Yadgarov, Y.S. (2009), *Istoriya ekonomicheskikh ucheniy* [The history of economical knowledge], 4th ed, Infra-M, Moscow, Russia.
9. Panarin, A.S. (2002), *Iskushenie globalizmom* [Globalizm temptation], EKSMO-Press, Moscow, Russia.
10. Parshev, A.P. (2000), *Pochemu Rossiya ne Amerika* [Why Russia is not US], Krymskiy Most 9-D, Forum, Moscow, Russia.

Стаття надійшла до редакції 14.12.2013 р.